

Cursul 10

„Ghidul de viață al războinicului spiritual”

Prima parte

Nivelul trei al filozofiei Căii de Mijloc - Madhyamika

Inspirate după învățăturile lui Geshe Michael,
traducere a conferințelor Lamei Dvora Tzvieli

Lecția 10,a

Primul lucru despre care vom vorbi în această lecție este despre perfecțiunea generozității - *Jinpa*. Și am spus că există

Trei tipuri de generozitate:

a. Primul tip: a dărui bani și lucruri materiale.

Adică: mâncare, haine, bani. Tot ce este material. Trebuie să ne depășim puțin egoismul, dorința de posesiune pe care le avem, pentru a putea dărui. Practica care învinge zgârcenia este de a dărui altora.

„Bluza mea”

Dacă stăm să ne gândim o clipă la bluza pe care o purtăm, este ea a noastră? Ce înseamnă că bluza este a mea? Puteți spune: „Cum adică nu este a mea, am cumpărat-o, am plătit-o cu banii mei”, și asta este adevărat. Dar oare asta mă face să fiu proprietarul ei? Dețin controlul asupra ei? Cineva va putea să vină și să mi-o fure și s-a terminat dreptul meu de proprietate asupra ei.

Este foarte important să observăm că avem ideea că „am plătit, deci este a mea”. Așa că pot decide, dacă o dau sau nu. Faptul că am cumpărat-o îmi dă dreptul de a decide dacă o dau sau nu.

Pot să fiu sigur că mâine va fi a mea? Ori mi-o va lua cineva, ori moartea mă va despărți de ea și altcineva o va purta. Am multe lucruri pe care le poartă deja altcineva, pentru că am decis să le dau.

Lucrurile pe care le dețin este bine să le tratez ca pe un depozit care mi-a fost încredințat pentru un timp. Sunt ca un contabil care gestionează bunurile, iar într-o zi va veni altcineva care se va ocupa de ele. Și asta e tot. Totul este temporar, efemer. Momentan, lucrurile ne-au fost încredințate datorită karmei pe care am acumulat-o,

atunci când am dăruit altora. Și când această karma se va termina, depozitul va trece în mâinile altui proprietar.

Acest mod de a vedea lucrurile sau această concepție - că lucrurile ne sunt încredințate temporar în funcție de karma care rodește și când această karmă se termină lucrurile ni se vor lua - este foarte, foarte utilă pentru că ne ajută să ne eliberăm de atașamentele noastre față de lucruri.

Dacă dăm cuiva lucruri, asta îl poate ajuta, dar nu îi va rezolva cu adevărat suferința. Poate că îi va ușura necazul în care se află, dar asta nu-l scoate din suferință.

Cu toate că înțeleg că a da lucruri materiale nu este ajutorul suprem pentru cineva, ca bodhisattva doresc să-mi perfecționez generozitatea,

- pentru că vreau să mă eliberez de dorința de a poseda lucruri
- pentru că îi ajut pe ceilalți,
- și pentru că vreau să-mi desăvârșesc virtuțile nobile.

b. A dăruii protecție

Al doilea tip de generozitate este protecția împotriva fricii. A-i proteja pe alți de vătămări, de hoți, de tâlhari, etc.

Este important ca motivația noastră să fie foarte pură în acest sens. Vedem un hoț de buzunare care fură de la o doamnă. Trebuie să o apărăm? Desigur, dar trebuie să avem întotdeauna inima deschisă, întotdeauna din compasiune față de cel care fură.

c. A dăruii Dharma

Acest tip de generozitate este cea mai înaltă formă de dăruire, deoarece îi învață pe alții cum să-și genereze abundența pentru ei înșiși, fără ca noi să fim nevoiți să le oferim tot timpul hrană, băutura și protecție. În acest fel ei vor învăța singuri cum să-și creeze karma care să le aducă ceea ce au nevoie. Apoi, [la rândul lor] ei îi pot învăța pe alții și în acest fel generozitatea va continua fără limită. De aceea este cea mai înaltă protecție.

Când vorbim despre Dharma, nu ne referim neapărat la lecțiile frontale de Dharma. [lecții frontale = lecții predate de profesor direct, la sală... în fața studenților]. Dacă simțiți că puteți transmite cuiva cunoașterea sau înțelepciunea, este minunat. Dar mai important decât cuvintele pe care i le spuneți, este să-l ajutați să ajungă la conștientizări în inima lui.

Voi nu știți unde se termină dăruirea Dharmei. Când învățăm pe cineva - despre vacuitate, sau karma, sau despre modul în care lumea sa este determinată de felul în care se comportă cu alții - el începe să acumuleze karma, începe să transmită altora, fără ca noi să știm cui. Această karmă se amplifică, pentru că ea continuă mai departe. Toate acestea vă aduc dobândă.

Ce se întâmplă când acumulăm suficientă karmă? În ziar apare știrea că oamenii de știință au descoperit cum să genereze energie dintr-o jumătate de cană cu apă. Așa se întâmplă, așa va apărea karma. Descoperirile științifice se întâmplă, când oamenii acumulează karma pentru a le vedea în lumea lor.

Descoperirile științifice nu există de la sine.

Factori care sporesc generozitatea

Am spus că, în calitate de bodhisattva, dorim să devenim specialiști în acumularea rapidă a karmei bune, puternice.

Lucruri care fac rezultatul karmic să fie mai puternic

Ne vom referi acum la lucruri care fac karma puternică

1. A acționa în flux, continuu

ཀུན་དུ་བྱ་བ།
Gyundu Jawa

Gyun du — în flux, continuu
Jawa — a face, a acționa.

Gyundu Jawa înseamnă a face continuu fapte bune. Nu ne mulțumim să facem doar o faptă bună, ci în fiecare zi facem ceva bun.

Dacă ne-am hotărât să vizităm o bătrână singură, o dată sau de două ori pe săptămână, nu facem asta o dată și am terminat cu vizitele. Trebuie să facem asta continuu, să dăruim altora tot timpul, chiar și ceva mic, un cadou, dar nu o dată, ci de fiecare dată. Această continuitate intensifică foarte mult karma.

2. A dărui cu emoție și motivație puternică

Al doilea lucru, care intensifică cu adevărat karma, este de a face fapta bună cu emoție și motivație foarte puternică.

འདུན་པ་དྲཀུ་ཤེས་བྱ་བ།
Dunpa drakpu jawa

Dunpa — intenție, motivație,
Drakpu — puternic,
Jawa — a acționa, a face.

A acționa cu motivație puternică.

Deci, dacă acțiunea este față de Dharma, ea trebuie făcută din mult devotament. Dacă dăruim cuiva ceva care are nevoie, trebuie să o facem cu multă compasiune.

Bodhisattva când dă un bănuț cerșetorului, își amintește de vacuitatea celor trei sfere și își spune: „Datorită acestei fapte de generozitate, într-o zi vei fi elevul meu și eu te voi învăța Dharma și vei ajunge la iluminare datorită mie. Acum ne creăm o legătură karmică”.

Mulți dintre voi cunoașteți povestea despre Buddha, tigroaica și cei patru pui. Se spune despre Buddha că într-o viață anterioară, fusese un mare Bodhisattva. Într-o zi mergea pe câmp și văzu o tigroaică ghemuită, înfometată, iar în jurul ei stăteau patru pui. Tigroaica era rănită, flămândă și epuizată de putere. Puii plâneau pentru că mama lor nu avea lapte. Buddha decide să se sacrifice pentru a ajuta tigroaica. El îi oferă brațul său de mâncare, dar tigroaica era atât de epuizată încât nu mai avea putere nici să-i mănânce brațul, așa că Buddha își tăie brațul pentru ca mirosul de sânge să stârnească tigroaica.

Povestea spune că tigroaica îi mănâncă trupul și își hrănește puii. Buddha în acest timp își spune: „Datorită acestui fapt, va veni ziua și veți ajunge la iluminare prin mine”.

Se povestește că după ce Buddha s-a iluminat și s-a ridicat din meditația iluminării, primii pe care i-a întâlnit au fost cinci călugări, Bhikkhu care au devenit discipolii săi. Se spune că timp de șase săptămâni nu a predat nimic. Buddha își spunea: „oamenii nu vor înțelege, nu pot să le transmit ceea ce este dincolo de cuvinte, nu vor putea pricepe”.

Călugării îi cer învățătura și datorită legăturii karmice puternice care o avea cu ei, le transmise cele patru adevăruri nobile. Povestea spune că atunci când Buddha le-a transmis prima oară cele patru adevăruri, cel care fusese tigroaica în viața anterioară, ajunge Arhat, iar ceilalți percep direct vacuitatea. Apoi spune adevărurile a doua oară, cel care a devenise Arhat, ajunge la următorul nivel, iar cei care percepuseră vacuitatea devin Arhat. A treia oară, ajung cu toții la iluminarea deplină.”

Aceasta este povestea legăturii karmice. Bodhisattva, în timp ce dăruiește își spune: „Astăzi ai nevoie de la mine de bani, și eu îți voi da bani. Fie ca datorită acestei generozități, să-ți ofer Dharma în viitor și să poți ajunge la iluminare”.

3. Generozitatea ca antidot

Al treilea aspect care întărește karma este să facem fapta ca antidot.

མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་གས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ།

Mitun chok kyi kun ne langwa

**Mitun chok — ceva opus, contra.
A practica generozitatea ca antidot.**

Când dăruim, o facem cu intenția de a fi un antidot la cele trei otrăvuri.

Ce dăruim? Dăruim mai ales lucrurile de care suntem foarte atașați. Dăruim lucrul de care nu ne putem despărți. Dacă avem un articol de îmbrăcăminte care ne place în mod deosebit, pe acesta îl dăm.

Oamenii veneau la Ken Rinpoche și îi aduceau eșarfe, inele, lucruri care știau că îi plac foarte mult.

Există o practică de a dăruii mandala. Pentru această practică sunt folosite trei farfurii una peste alta, care se umplu cu orez și pietre prețioase. Este un întreg ritual care ne dă oportunitatea de a aprofunda generozitatea. Este un fel de meditație care se face împreună cu orezul și se fac anumite mișcări. În acest ritual se oferă Muntele Meru, cele patru continente și subcontinente, precum și toate comorile. Încetul cu încetul umplem farfuriile și la sfârșit punem lucrurile de care suntem cel mai atașați.

Dacă dorim să facem antidot celor trei otrăvuri, de exemplu, putem să-l laudăm pe cel pe care suntem geloși, să-i spunem ceva frumos, dar fără falsitate. Este un antidot minunat împotriva geloziei. Gelozia va trece foarte repede.

4. A dăruii unui obiect puternic

O a patra modalitate de a intensifica karma este de a dăruii unui obiect puternic.

ཡུན་དང་དཔལ་

Yunten dang denpa

Yunten — virtuți spirituale,
Yunten dang denpa — cel care are virtuți spirituale.

A dăruii ființelor care au virtuți înalte.

Asta înseamnă de a dăruii:

- profesorilor,
- Lamei,
- celor Trei Diamante.

Pentru ce au nevoie de bolurile mele cu apă? Cele trei diamante nu au nevoie de bolurile mele cu apă. Dar dacă eu le consider ca fiind înțelepciunea și compasiunea pe care într-o zi le voi realiza în inima mea, și că datorită lor și a învățăturilor voi putea ieși din suferință și îi voi putea scoate și pe toți ceilalți din suferință, [atunci] ele devin un obiect foarte înalt și sfânt pentru mine.

Deci, a dăruii unui obiect sfânt este o karmă incredibilă. Aceste obiecte au nevoie de generozitatea mea? Nu! Trebuie să le dăruiesc? Da! Trebuie să le ofer apă? Nu pot face asta doar în mintea mea? Sigur că putem. Și sper că cei care și-au luat refugiul faceți asta. Dar când dăruirea este însoțită și de actul fizic, înregistrarea mentală este mai puternică.

Budismul tibetan este foarte puternic în a se exprima prin cele trei porți de exprimare: corpul, vorba și gândul. De aceea le mobilizăm pe toate trei. Ne prosternăm fizic și mental, dăruim fizic și mental.

Când cineva a perceput direct vacuitatea, dorește imediat să dea celor Trei Diamante, pentru că le-a întâlnit deja, l-a întâlnit pe Buddha, s-a întâlnit cu Dharmakaya. Nu trebuie să facem asta în văzul lumii, ci în secret.

Lama Dvora Hla povestește despre Geshe Michael:

„Geshe Hla ne-a spus că după ce a perceput vacuitatea și-a vândut singura mașină pe care o avea. Pentru că mașina era foarte veche, negustorul de mașini i-a oferit doar o sută de dolari. Geshe Michael știa că mașina valora mult mai mult, dar nu a vrut să murdărească actul de generozitate, pentru că banii îi va dăruii ca ofrandă celor Trei Diamante.

A luat o sută de dolari - nu știu dacă asta a fost suma exactă, dar oricum suma era cu mult mai mică decât valora mașina - și s-a dus și a cumpărat două diamante. Pe unul l-a aruncat în mare, iar pe celălalt l-a pus pe altar.

Într-o zi, Ken Rinpoche l-a găsit și i-a spus: „Ah, ai pus un diamant aici!”. Și acel diamant a fost folosit să sprijine Sera Mey.

Cum adică să cumperi un diamant și să-l arunci în mare? Este contrar obiceiului nostru. Noi spunem: „Dacă ai bani, dă-le bani săracilor!”. Dar aceasta este dăruirea cea mai mare. Din punct de vedere material, acest act este inutil și nici nu aduce vreun beneficiu material cuiva. Dar spiritual, este un act care spune: „Acum dăruiesc celei mai înalte ființe care există”. Pentru Geshe Michael, mașina fusese ultimul bun pe care îl mai avea.

Este un act de credință puternică, iar credința puternică este un factor extraordinar pentru progresul practicii. Este și karma de a dăruii obiectului sublim pe care l-a întâlnit direct. Nu este ușor la început.

Care este cel mai bun mod de a-i ajuta pe ceilalți? A ajunge la iluminare. Cum vom ajunge la iluminare? Mai întâi trebuie să ne apropiem de cele trei diamante. Cum ne apropiem de ele? Dăruirea de ofrande este cea care ne apropie de ele. Ne aduce mintea aproape de ele.

Deci dăruirea de ofrande poate fi un act foarte puternic. Depinde cu ce motivație o facem și câtă înțelegere avem. Dacă aruncăm un diamant în mare, nu are sens. Mai bine dăm bani săracilor. Dar când ajungem la toate aceste conștientizări înalte, atunci actul va fi foarte puternic și poate da roade foarte repede. Și este important să facem cu o motivație puternică. Și s-o facem în secret.

5. A dăruii celor care ne-au ajutat foarte mult

A cincea modalitate de a intensifica generozitatea este de a dăruii oamenilor care ne-au ajutat mult.

ཕན་འདོགས་པ།

Pendokpa

***Pendokpa* — cineva care ne-a ajutat.**

Să dăruim celor care ne-au ajutat foarte mult, cum ar fi părinții noștri care ne-au dat un corp și o minte umană cu care să putem ajunge în paradisul suprem și așa mai departe. Cel care ne-a ajutat mult este un obiect mai puternic.

6. A dăruii celor care suferă

སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཅན།

Dukngel chen

***Dukngel* — suferință,
Dukngel chen — cel care suferă.**

A dăruii celor care suferă.

A dăruii cuiva care suferă, care este în necaz, obosit, stresat, cuiva care are mare nevoie de ajutorul nostru este mai mult decât a da cuiva care nu are nevoie și nu suferă. Oricine are nevoie reală, are mari necazuri, este un obiect karmic puternic.

În plus de asta, cu cât virtuțile obiectului sunt mai înalte, cu cât generozitatea este mai mare. De aceea generozitatea față de Dharma și față de cei care promovează Dharma este cea mai mare.

Să trecem acum la versetul **81**:

***Virtutea ta devine mai puternică dacă acționezi
Perseverent, cu entuziasm,
Doar prin antidot, față de cei cu înalte calități,
Față de cei care te-au ajutat în trecut,
Sau față de cei care suferă cel mai mult.***

Acest verset rezumă ceea ce am spus mai înainte. Dăruirea trebuie făcută **perseverent, cu entuziasm, față de cei cu înalte calități**, adică cele trei diamante, sau mari oameni spirituali, sau față de cei care ne-au ajutat în trecut, cum ar fi părinții sau profesorii, sau alții care te-au ajutat într-un anume fel. **Sau față de cei care suferă cel mai mult.**

Din lectura cursului:

„Iată prima parte. Pentru ca **virtutea ta să devină mai puternică**, ar trebui să faci eforturi pentru a acționa după cum urmează:

- * Să **acționezi perseverent** de a dăruii tot timpul, adică în mod regulat;
- * Dăruirea să fie motivată de **entuziasm**, să fie făcută cu sentimente bune, puternice;
- * Dăruirea să fie motivată doar de atitudini precum lipsa de atașament – de gânduri care acționează **doar ca antidot** la acțiunile negative.;
- * Dăruirea să fie făcută **față de cei cu calități înalte**: obiecte cu calități spirituale înalte, cum ar fi Cele Trei Diamante sau altele asemenea, și **față de cei care te-au ajutat în trecut**, cum ar fi părinții tăi;
- * Dăruirea să fie făcută **față de cei care suferă cel mai mult** - săracii și altele asemenea.”

Versetul 82:

**Când obții controlul asupra lor,
Și vei persevera în a acționa așa,
Atunci binecuvântată va fi orice acțiune a ta,
Chiar dacă nu va fi nimeni
Pe care să te poți baza.**

Maestrul ne spune că nu trebuie să-i așteptăm pe alții.

„Iată a doua parte: **Când obții controlul asupra lor**, adică asupra acelor acțiuni care ar trebui făcute și asupra celor care ar trebui abandonate, și vei acționa din credință și entuziasm pentru a săvârși acte virtuozose și vei persevera în a acționa așa, în acte de bunătate, fără ca cineva să te roage să le faci, **atunci binecuvântată va fi orice acțiune a ta, chiar dacă nu va fi nimeni pe care să te poți baza.**”

Principiul celor două acte

După cum am văzut există diferite liste, o listă cu cele șase perfecțiuni, o listă de jurăminte și avem o listă de obiecte cărora să le dăruim ofrande. Întrebarea este care este ordinea priorităților. Se pun două întrebări:

1. Care este ordinea priorităților între perfecțiuni? și
2. Care este ordinea din cadrul fiecărei perfecțiuni?

Aici avem principiul care se numește în tibetană:

བྱ་བ་གཉིས་འདོམས་པ།

Jawa nyi dompa

Jawa — faptă, acțiune,
Nyi — doi
Dompa — instrucțiune sau studiu.

Instrucțiunile pentru cele două acțiuni.

Cele două acțiuni de aici sunt cele care ne pun în fața necesității de a alege.

Ordinea priorităților în practicarea celor șase perfecțiuni

Versetul 83:

***Cele șase perfecțiuni ca dăruirea și restul
Se practică ca să sporească din ce în ce mai mult;
Nu renunța niciodată la cea superioară pentru cea inferioară:
Și în special, concentrează-te pe binele celorlalți.***

Din lectura cursului:

*„Iată a treia parte: **Cele șase perfecțiuni ca dăruirea și „restul”** - adică toate celelalte perfecțiuni, până la înțelepciune - **se practică ca să sporească din ce în ce mai mult;** adică să crească în forță. Ori de câte ori te angajezi în perfecțiunea dăruirii, moralitatea sau oricare altă perfecțiune, **nu renunța niciodată la cea superioară pentru cea inferioară, concentrează-ți întotdeauna eforturile pe perfecțiunea superioară.***

Ceea ce rezultă din aceste rânduri este că, dacă nu poți face două acțiuni în același timp, dintre care una este mai puțin puternică decât cealaltă, și dacă trebuie să alegi între cele două, atunci ar trebui să renunți la acțiunea cu un beneficiu mai mic pentru a preveni pierderea celei mai înalte.

Cum stabilim care fapte sunt superioare și care sunt inferioare? Dacă, de exemplu, există posibilitatea de a alege între îndeplinirea propriilor scopuri sau scopurile altcuiva în această viață prezentă - dacă, prin realizarea unuia, l-ai pierde pe celălalt - atunci trebuie să te concentrezi în principal pe binele celui alt.

a. Ordinea dintre perfecțiuni

Vom intra în problema ordinii priorităților dintre perfecțiuni. Cu cât numărul este mai mare, cu atât perfecțiunea este mai înaltă. Dacă trebuie să alegem între două perfecțiuni, o vom alege pe cea mai înaltă în orice moment.

Asta înseamnă, de exemplu, că dacă le putem permite oamenilor să intre în meditație, aceasta este generozitatea cea mai mare. Dacă, de exemplu, donăm și construim un centru de retrageri în care oamenii să-și poată dezvolta concentrarea, aceasta este o generozitate mai mare decât oricare alta. În ordinea perfecțiunilor.

b. Ordinea din cadrul fiecărei perfecțiuni

În cadrul fiecăreia dintre perfecțiuni, cum ar fi generozitatea, în măsura în care ar trebui să alegem între o acțiune mai mult sau mai puțin importantă, va trebui să alegem în orice moment acțiunea de a dăruii, și ne putem folosi de lista pe care am menționat-o mai devreme a factorilor care intensifică generozitatea.

Perfecțiunea moralității

Vom merge acum la Maestrul Shantideva care ne vorbește despre perfecțiunea comportamentului moral, a eticii morale. Nu vom vorbi despre celelalte perfecțiuni în acest curs. Cursul 11 abordează perfecțiunile 3, 4 și 5, iar cursul 12 abordează a șasea perfecțiune. Vom vorbi de ea când va veni momentul.

Trei niveluri de moralitate

Există trei niveluri de respectare a moralității sau de comportament etic.

1. Înfrânarea de sine și evitarea vătămării altora

Primul nivel este nivelul jurămintelor de eliberare. Care sunt jurămintele de eliberare? Cele zece jurăminte, preceptele de eliberare sau toate jurămintele monastice, pe care nu le avem, dar intră și ele în această categorie. Ce caracterizează acest nivel? **Înfrânarea de sine și evitarea vătămării altora.** Acestea sunt jurămintele care vin să ne înfrâneze de a-i răni pe alții.

2. Moralitatea care acumulează binefaceri

Al doilea nivel de jurăminte este nivelul jurămintelor Bodhisattva. Care este scopul lor? De a acumula binefaceri sau energie bună. La acest nivel ne străduim să întreprindem acțiunii pentru a acumula binefaceri, astfel încât să avem suficientă karmă bună pentru a percepe vacuitatea. Deci, la acest nivel ne dezvoltăm generozitatea, ne menținem comportamentul moral și ne dezvoltăm răbdarea pentru a acumula binefaceri, ca să acumulăm karma bună, ca să putem merge înainte.

3. Moralitatea de a acționa spre binele tuturor ființelor

Acest nivel este mai înalt decât celelalte, dar asta nu înseamnă că primele două niveluri nu au aspectul de a acționa pentru binele celorlalți. Respectăm primele două niveluri cu motivația de a ne aduce în starea în care să ne putem elibera de orice suferință pe noi și pe toate ființele, și să le aducem toată fericirea.

În schimb, nivelul al treilea îl facem cu o motivație mult mai înaltă. Când oferim ceva, de exemplu dăm apă cuiva însetat, dedicăm această dăruire ca să putem ajunge la iluminare și să ajutăm cu adevărat toate ființele. Aceasta este o motivație cu mult mai înaltă și intensifică foarte mult respectarea tuturor celorlalte jurăminte.

Moralitatea de a acționa pentru ceilalți

Versetul 84:

*Înțelegând bine asta, fă eforturi
De a satisface nevoile celorlalți.
În aceste cazuri, cei plini de compasiune
Care văd departe, au permis
Chiar și ceea ce este interzis.*

Maestrul Shantideva continuă să discute despre moralitatea de a acționa pentru ceilalți. Gyaltsab Je se referă aici la trei principii.

1. A te devota de a-i ajuta pe alții

གཞན་དོན་ལྷུང་སྒྲང་བ།
shendun hlur langwa

Shendun — pentru alții,
Hlur langwa — a se devota.

A te dedica acțiunilor de a-i ajuta pe alții.

Maestrul Shantideva spune: când înțelegi bine **asta, fă eforturi de a satisface nevoile celorlalți.**

Din lectura cursului:

« Se poate pune următoarea întrebare: „Bodhisattva ar trebui, așa cum este menționat mai sus, să învețe să înțeleagă bine ce acțiuni ar trebui să facă și pe care să le abandoneze. **Înțelegând bine asta, fă eforturi de a satisface nevoile celorlalți.**»

Și totuși, întrucât satisfacerea nevoilor altora necesită efectuarea unei game mari de acțiuni, nu este posibil ca, în timp ce le săvârșim, noi înșine să păcătuim?» »

Cei plini de compasiune, toți Buddha, **văd** direct chiar și acele obiecte care sunt „departe”, în sensul că văd direct obiecte greu de perceput. Ei le-au interzis „ascultătorilor” – celor care acționează în principal pentru propriul lor scop – anumite activități, cum ar fi cele șapte păcate ale trupului, vorbirii și ale faptei. Pe de altă parte, **în aceste cazuri** excepționale, ei le-au permis acelor Bodhisattva să încalce **chiar și ceea ce este interzis**, adică să săvârșească aceleași acțiuni; atunci când astfel de persoane săvârșesc aceste acte, nu numai că nu sunt o faptă rea, ci mai degrabă devin o acumulare de mare bunătate.

Sutra asupra Mijloacelor îndemânaticе, Marele Secret, de exemplu, îl menționează pe căpitanul navei pe nume „*Marea compasiune*”, care a ucis persoane rele și, prin urmare, a șters mulți eoni din suferința sa viitoare din ciclul vieții. De asemenea, este menționat și incidentul care s-a întâmplat cu un tânăr brahman pe nume Karma.

Fraza „**cei plini de compasiune care văd departe**” poate fi explicată ca referindu-se la acei bodhisattva – cărora le sunt permise cele șapte fapte ale trupului și vorbiri. [Trebuie subliniat faptul că practica de a efectua una dintre cele șapte fapte rele pentru a acumula o mare bunătate este sever restricționată la cei care au practicat literalmente calea bodhisattva de milioane de ani și nu ar trebui să fie interpretată ca fiind permisă altora.]

Conflicte între jurăminte

În versetul 84, maestrul vorbește despre ce se întâmplă dacă ajungem la un conflict între jurămintele. Aceasta este o problemă foarte importantă, pentru că pe măsură ce progresăm pe cale, întrebarea nu este dacă ne dedicăm sau nu timpul Dharme, ci cărei Dharme ne dedicăm timpul. Cu cât progresăm, nu ne mai întrebăm „Să fac Dharma?” ci „Ce să fac mai întâi? Mai întâi să predau sau să traduc?” Sau „Mai întâi meditez sau mai întâi studiez?”.

Jurăminte „naturale” versus interdicții

Deci, ce este prioritar? Maestrul ne spune că încălcarea interdicțiilor este permisă în acest scop. Întrebarea este care sunt interdicțiile.

Iar aici se referă la jurămintele călugărilor. Există două tipuri principale de jurăminte și nu sunt numai pentru călugări:

- Primul tip de jurăminte se numesc „naturale” adică: a nu ucide, a nu fura. Este ca o lege a naturii. Ele sunt numite „naturale” ca și cum ar fi evident că cei care fac aceste lucruri vor suferi.
- Al doilea tip de jurăminte se numesc „proscrise”, sau interzise prin lege. Eu le voi numi „interzise”. Un exemplu ar fi: călugărului îi este interzis să dețină bani pentru a-și putea menține puritatea și să nu fie posesiv. Deci nu este o lege naturală, ci o lege care ajută la promovarea practicii călugărilor.

Întotdeauna ar trebui să fie preferat jurământul superior

Bodhisattva are un jurământ care spune că dacă apare situația în care este benefic pentru ceilalți să se ocupe de bani, atunci va trebui să se ocupe de bani. Deci, există jurământul care spune că atunci când vine momentul să încălcăm o interdicție, dacă nu o încălcăm, am comis o infracțiune mai gravă.

În funcție de nivelul de jurăminte în care ne aflăm, ar trebui să mergem pentru jurămintele mai înalte pe care le-am luat. Pentru că scopul nostru este să ajungem la iluminare cât mai repede posibil. Și cu cât ajungem mai repede la iluminare, cu atât ființele vor suferi mai puțin, pentru că ele depind de noi ca să ajungă la iluminare. Trebuie să mergem întotdeauna spre lucrul cel mai înalt.

Jurămintele tantrice

Jurămintele tantrice sunt cele mai înalte dintre celelalte jurăminte și de multe ori respectarea jurămintelor tantrice poate părea să contrazică jurămintele de la nivelurile inferioare.

De exemplu, unui călugăr nu-i este permis să fie cu o femeie, sau unei călugărițe nu-i este permis să fie cu un bărbat, dar tantra este calea cea mai rapidă spre iluminare. Uneori, dacă practica cuiva este suficient de avansată, iar practica tantrică trece prin partener, el trebuie să-și ia un partener. Acesta este un jurământ superior.

Pe lângă asta, avem un alt jurământ care ne spune să ținem cont de ceilalți și să fim atenți la părerea pe care și-o pot face despre noi. De aceea, trebuie să fim atenți să nu încălcăm jurămintele pentru că nu dorim să îndepărtăm oamenii de Dharma. Vrem ca comporta-mentul nostru să servească drept exemplu pentru a atrage oamenii către Dharma.

Uneori trebuie să încalc această regulă, dacă știu că îmi respect jurământul tantric și [astfel] voi ajunge la iluminare mai repede. Și dacă conflictul este cu un jurământ tantric, pe care nu îl pot explica altora, pentru că este secret, aceasta este o situație foarte delicată pentru exterior.

De aceea, trebuie să știm că facem lucrul cel mai înalt și că ne respectăm jurămintele la un nivel superior. Și când ajungem în această situație, trebuie să ținem cont de toți acești factori, să-i cântărim cu atenție și să mergem spre lucrul care aduce cea mai mare binecuvântare, la cât mai mulți oameni.

Și acest lucru nu va fi întotdeauna clar pentru ceilalți: alegerea noastră nu se va potrivi întotdeauna cu criteriile lor, pentru că ne aflăm într-un alt loc. Dar acest lucru nu face ca jurămintele inferioare să fie mai puțin importante. Ele vor rămâne întotdeauna foarte importante.

Lasă-ți inima să te conducă

Atunci când căutăm pe cineva cu care să învățăm, unul dintre primele criterii pe care le căutăm la un profesor spiritual este comportamentul etic. Primul lucru pe care trebuie să-l facem este să examinăm comportamentului etic al profesorului. Dacă ni se pare lipsit de etică, nu-i vom acorda încrederea noastră, nu vom învăța nimic de la o astfel de persoană și nici nu ne vom deschide spre ce ar avea să ne dea.

Întrebarea este: Ce se întâmplă dacă profesorul se află în situația în care acționează în conformitate cu jurămintele înalte despre care nu vă poate spune?

Elevul ar trebui să-și verifice inima, dacă are încredere în acest profesor, dacă are încredere în puritatea motivației aceluia profesor. Și asta este tot.

În cele din urmă, voi sunteți cei care decideți. Trebuie să vă uitați în inima voastră și să fiți convingși dacă motivația profesorului este pură sau nu. Dacă nu vă veți convinge, nu veți învăța nimic de la el. Nu are rost să continuați cu el. Dar dacă sunteți convingși de profesor, atunci veți spune: „Las deoparte ce nu înțeleg acum și merg mai departe”.

Conflictul poate fi o expresie a lipsei de pregătire

De multe ori conflictul apare atunci când nu suntem pregătiți să ne confruntăm cu nivelul următor, așa că spunem: „Oh, sunt într-un conflict care mă împiedică să merg înainte”. Și de multe ori ne creăm un conflict pentru a nu ne confrunța cu următorului nivel. Cu cât avansați mai mult în practică, cu atât ea este mai dificilă și purificarea este mai puternică. Uneori se exprimă sub forma fricii și ne oprește brusc, rămânând blocați în conflicte.

Care este cel mai înalt lucru pe care îl putem dăruia?

După cum am spus, în dăruirea de ofrande accentul ar trebui să fie pus pe obiectul cel mai puternic.

Care este generozitatea cea mai mare? Nu vorbim acum despre cui dăruim, ci ce anume dăruim. **Când mergem să dăruim Lamei ofrandă, care este ofranda cea mai înaltă? Practica noastră.**

Cu cât practicăm mai mult ce ne spune Lama, cu atât generozitatea noastră este mai mare. Și aici, trebuie să fim atenți. Pentru că oamenii spun: „Ok, deci voi medita în fiecare zi și asta va fi cea mai mare dăruire. Da, este adevărat, aceasta este cea mai mare dăruire, cu condiția să ajungem la un nivel foarte avansat în meditație. Dar pentru majoritatea dintre noi, care nu am perceput vacuitatea, binefacerea noastră este foarte slabă.

Art Engle, spunea: „Până nu ajungem la un nivel foarte avansat, dăruirea practicii nu este puternică, pentru că practica nu este încă puternică. De aceea trebuie să dăruim lucruri materiale Lamei până vom progresa.”

b. A atrage oamenii spre Dharma

Al doilea principiu pe care **Gyaltsab Je** îl expune în discuția Maestrului Shantideva cu privire la moralitatea de a acționa în folosul ființelor simțitoare.

རང་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་གཞན་བསྐྱབ་བའི་སློང་པ་ལ་བསྐྱབ་པ།

Rang nyepe ma gupar shen duway chupa la lappa

Rang — sine,
Nyepa — pată, act negativ,
Ma gupa — pur,
Rang nyepe ma gupar înseamnă fără să fim poluați,
Shen — alții,
Duwa — a colecta, a grupa,
Chupa — acțiuni,
Lappa — antrenament.

Antrenamentul în activități a căror scop este să-i atragem pe alții către Dharma, fără să fim poluați de faptele noastre rele.

Prima acțiune pe care o menționează Maestrul Shantideva este dăruirea materială. Bodhisattva se folosește de dăruirea materială nu numai pentru a se elibera de atașamente, ci și pentru a-i atrage pe oameni spre Dharma.

Și aici, **Gyaltsab Je** distinge trei principii în practica de a atrage oamenii spre Dharma.

1. Când dăm sau nu mâncare și îmbrăcăminte.

ཟས་གོས་སྤྱིན་པ་དང་མི་སྤྱིན་པའི་བྱད་པར།

Se gu jinpa dang mi jinpay kyepar

Se — mâncare,
Gu — îmbrăcăminte,
Jinpa — a da,
Mi jinpa — a nu da,
Jinpa dang mi jinpa — a da sau a nu da,
Kyepar — mai exact.

Adică, când mai exact dăruim sau nu dăruim altora mâncare și îmbrăcăminte.

Versetul 85:

*Mănâncă doar cantitatea potrivită de mâncare,
 Împarte toate bunurile tale,
 Cu excepția celor trei robe pe care le ai,*

***Cu cei care au căzut greșit, cu cei fără apărare,
Sau cu cei care s-au angajat în ascetism.***

Maestrul spune:

a. Nu mânca prea mult. Când mănânci mai mult decât ai nevoie, este împotriva perfecțiunii dăruirii, pentru că atunci primești ceea ce ar trebui să primească alții.

b. Maestrul se referă aici la călugări. Călugării au trei robe, au un fel de fustă sub care mai au una, iar peste ele roba superioară. De aceea maestrul spune: „cu excepția celor trei robe ale tale, dă tot ceea ce ai, **nu păstra nimic!**”.

c. Cui vom da? Vom da celor care au căzut greșit. Cine sunt aceștia? Criminalii, hoții. Deci, nu-i judecăm și spunem „Lor nu le dăm!”. Nu! Nu! Du-te și dăruiește tocmai

- Celor care au căzut greșit,
- Celor fără apărare,
- Sau celor care sunt asceți.

Gyaltsab Je spune că cuvântul „asceți” se referă la călugări.

Din lectura cursului:

*„Ori de câte ori consumi mâncare, trebuie să o împarți și cu următoarele făpturi, dacă sunt în preajma ta: **cu cei care au căzut greșit, adică animalelor și spiritelor chinuite; cu cei bolnavi și cu cei fără apărare; și cu cei care s-au angajat în ascetism** - referirea este la persoane celibatate, hirotonite.*

*Trebuie să urmezi sfaturile din fraza „În orice lucru, ia în considerare cantitatea potrivită”, și **mănâncă doar cantitatea potrivită de mâncare, fără să comiți vreuna dintre infrațiunile legate de consumul de mâncare. Motivația de a mânca ar trebui să fie aceeași cu cea descrisă în «Scrisoare către un prieten».***

Un bodhisattva care este călugăr pe deplin hirotonit ar trebui să fie gata să dea orice bun pe care îl are, cu excepția celor trei robe Dharma ale sale: roba exterioară, roba interioară și roba inferioară. Chiar și cu aceste trei robe, bodhisattva poate să dea orice robe pe care le are în plus, cu condiția să-i rămână cel puțin o robă de fiecare fel, deoarece acest lucru ar fi un obstacol în calea practicii sale de celibat.”

2. Bodhisattva trebuie să-și protejeze corpul

Versetul 86:

***Acest corp, cu care înfăptuiești sfânta Dharma,
Nu-i face niciodată nici un fel de rău.
Dacă astfel vei acționa, rapid vei împlini
Speranțele fiecărei ființe vii!***

Bodhisattva are datoria să-și protejeze corpul. Acest lucru face parte din jurămintele de protejare a vieții. Face parte din comportamentul etic, de a ne proteja corpul pentru a ajunge la iluminare cu el.

Maestrul Shantideva ne sfătuiește să nu dăunăm corpului în scopuri minore.

བྱ་བ་སྤྲོད་ཆེ་གས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷུས་ལ་གནོད་པར་མི་བྱ་བ།
Jawa tren tsek kyi chedu lu la nupar mi jawar

Jawa — act sau acțiune,
Tren tsek — minor, marginal,
Chedu — pentru, de dragul, în scopul,
Jawa tren tsek kyi chedu — pentru un scop minor,
Lu — corp
Nupar — a dăuna, a răni, a vătăma,
Mi jawar — nu face.

Adică: **nu-ți răni corpul pentru un scop minor.**

Dacă ne dedicăm viața atingerii iluminării, trebuie să ne protejăm acest corp. Nu pentru că este pur – el este trecător, făcut din carne și oase, și vine din karma impură –, ci este un mijloc de a ajunge într-un loc pur și, prin urmare, trebuie să îl protejăm.

Din lectura cursului:

*„Iată a doua parte: **Acest corp cu care înfăptuiești sfânta Dharma, dacă îl protejezi și îl îngrijești cum se cuvine, vei putea realiza obiective mărețe, pentru tine și pentru ceilalți.***

Nu-i face niciodată nici un fel de rău doar pentru un beneficiu minor pe care l-ar putea aduce altcuiva. Protejează-l la fel cum ai proteja o rană deschisă. De ce? Pentru că **dacă astfel vei acționa, atunci prin resursele și oportunitățile spirituale pe care le-ai găsit de această dată, vei atinge apogeul practicării celor trei antrenamente și în acest fel vei împlini rapid speranțele fiecărei ființe vii.**

După cum spun *Cele patru sute de versete:*

*Ar trebui să vedem acest corp
Ca pe un dușman al nostru;
Și totuși este un lucru
Pe care ar trebui să-l protejăm.
Este o acțiune care creează
Rezerve imense de merite
Trăind o viață lungă
Și în același timp păstrând moralitatea.*

3. Și sunt situații în care este potrivit să renunți la corp

După cum știm Buddha și-a sacrificat corpul pentru tigroaică. Cum se potrivește acest lucru cu versetul 86? Aici vine explicația când este potrivit ca un Bodhisattva să-și sacrifice corpul:

ལུ་འཇིག་པར་གཏོང་བའི་དུས་དང་དགོས་པ་བཤད་པ།

Lu jinpar tongway du dang gupa shepa

<i>Lu jinpar</i>	— a da corpul,
<i>Tongwa</i>	— sacrificiu,
<i>Du</i>	— timp,
<i>Dang</i>	— și,
<i>Gupa</i>	— scop,
<i>Shepa</i>	— explicație.

Adică: **Explicarea timpului și scopului potrivit pentru care să faci sacrificiul de a da corpul.**

Versetul 87:

***Niciodată să nu-ți sacrifici corpul
Cu gânduri impure de compasiune.
Ar trebui să-ți dăruiești corpul
Pentru a-ți atinge obiective mari,
Atât în prezent, cât și în viitor.***

Atâta timp cât nu am atins acest nivel la care a ajuns Buddha, nu ne dăruim corpul. Dăruirea trebuie să fie pură pentru a acumula mari binefaceri. Doar un mare Bodhisattva care nu mai este atașat de corpul său, îl poate folosi în scopuri înalte. Asta a făcut Buddha.

Nu dăruim ceva ce vom regreta, pentru că dăruirea este incompletă. Pe de altă parte, dacă dăm ceva și așteptăm să primim înapoi, ne-am stricat karma. Dar dacă dăruim înțelegând că vom acumula karma care ne va aduce mai târziu la iluminare - atunci asta este minunat.

*„Iată a treia parte: Nu există nicio îndoială că Bodhisattva sunt gata, de la bun început, să-și sacrifice trupurile de dragul tuturor ființelor, din adâncul inimii lor. Dar **niciodată** să nu faci un act de ascetism și **să-ți sacrifici** carnea **corpului** tău sau ceva asemănător cuiva care o cere, într-un mod care să implice gânduri impure de compasiune în care ar trebui să îi prețuiești pe alții mai mult decât pe tine; adică în așa fel încât să simți dezgust, sau să-ți regreți fapta mai târziu, sau ceva asemănător. Acest punct este explicat pe larg în «Compendiul practicii», unde este citată o sutră care afirmă că a da lucruri la momentul nepotrivit este opera demonilor.*

*Cu toate acestea, când vine momentul când te-ai eliberat de zgârcenie și alte obstacole în calea perfecțiunii dăruirii și, când ai putea, fără nici o problemă, să acumulezi printr-un astfel de act o cantitate mare de energie virtuoaasă - atunci **ar trebui să-ți dăruiești***

corpul, pentru că aceasta va fi o cauză karmică pentru a-ți atinge obiective mari, atât în prezent, cât și în viitor (în viețile viitoare)."

c. Păstrarea opiniilor bune ale altora despre Dharma

Al treilea principiu cu privire la moralitatea de a acționa pentru binele celorlalți, este menținerea și dezvoltarea opiniilor bune ale altora despre Dharma.

སེམ་ཅན་གྱི་སེམ་ཅན་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་ཞིང་ཉེས་པས་མི་གོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ།
Semchen gyi sem jesu sung shing nyepe mi gupay chupa la lappa

Semchen — cei ce au minte, adică ființele,
Sem jesu sung — a-și păstra mintea,
Shing nyepe mi gupay — a nu fi poluat de fapte rele,
Chupa la lappa — antrenamentul în activități.

Adică, antrenamentul în activități care mențin opiniile bune ale celorlalți în Dharma și evitarea poluării datorită faptelor rele.

Aici, trecem subiectul dăruirii Dharmeri: cui este potrivit să dăm Dharma și cui nu, și ce este potrivit să predăm și ce nu. Deoarece dăruirea Dharmeri este cea mai înaltă dăruire, acesta este un subiect foarte important pentru toți bodhisattva. Și acesta este subiectul următoarei părți a acestei lecții.

